

Радіонова Наталія,
д-р екон. наук, професор,
Київський національний університет
технологій та дизайну (м. Київ)

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЙОГО АНАЛІТИЧНИХ ПОТРЕБ

Значення аналізу для інформаційних потреб керівництва підприємства важко переоцінити. Успішне функціонування підприємств в сучасних умовах потребує підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності що можливо шляхом впровадження аналітичної системи, яка здатна задовольнити запити всіх зацікавлених користувачів для обґрунтування та прийняття раціональних управлінських рішень.

Всі суб'єкти господарювання, які здійснюють свою діяльність в умовах ринкової економіки застосовують методики оцінки фінансового стану підприємства з метою оперативного управління активами та пасивами підприємства, досягнення високих кінцевих фінансових результатів, забезпечення фінансової стабільності і належного іміджу підприємства [2].

Фінансова звітність забезпечує інформаційні потреби користувачів щодо придбання, продажу та володіння цінними паперами; участі в капіталі підприємства; оцінки якості управління; оцінки здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання; забезпеченості зобов'язань підприємства; визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу; регулювання діяльності підприємства; інших рішень [3].

Фінансовий стан підприємства на конкретну звітну дату характеризує ступінь його забезпеченості необхідними фінансовими ресурсами для здійснення господарської діяльності, раціональність їх розміщення та ефективність використання. Задовільний фінансовий стан підприємства впродовж тривалого часу засвідчує фінансову стабільність суб'єкта господарювання на ринку товарів і послуг [2].

Для цього, безумовно, необхідна достовірна інформація про результати діяльності, сформована з урахуванням специфіки господарювання підприємств та їхньої організаційної структури.

Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», метою ведення бухгалтерського обліку й складання фінансової звітності є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства для прийняття рішень [1]. Отже, фінансову звітність можна розглядати як систему показників, що відображають майновий і фінансовий стан підприємства на звітну дату.

Єдиної методики проведення аналізу підприємства немає, тому аналітики використовують різноманітні набори показників. Інформаційною базою для аналізу є фінансова звітність за період, що аналізується, зокрема, баланси і звіти про фінансові результати за базовий, минулий і звітний періоди.

Аналіз фінансового стану підприємства починається із загальної його оцінки на звітну дату у порівнянні з минулим періодом за показниками, які характеризують:

- забезпеченість підприємства власним капіталом;
- раціональність розміщення власного капіталу;
- величину і частку робочого капіталу;
- ефективність використання:
  - власного капіталу;
  - власного оборотного капіталу;
  - сукупного капіталу;
- фондів і дачу активів підприємства, тощо.

Серед етапів здійснення аналізу слід виділити:

1. визначення критеріїв і найбільш важливих показників для оцінки стану підприємства;
2. підготовка звітних даних до аналізу;
3. обчислення показників за період, що аналізується;
4. оцінка фінансового стану за показниками в динаміці;
5. розробка відповідних заходів та прийняття управлінських рішень щодо їх впровадження.

Для визначення основних показників оцінки фінансового стану підприємства застосовуються дані статей Балансу та Звіту про фінансові результати, що наведено на рис. 1.

**II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики»**

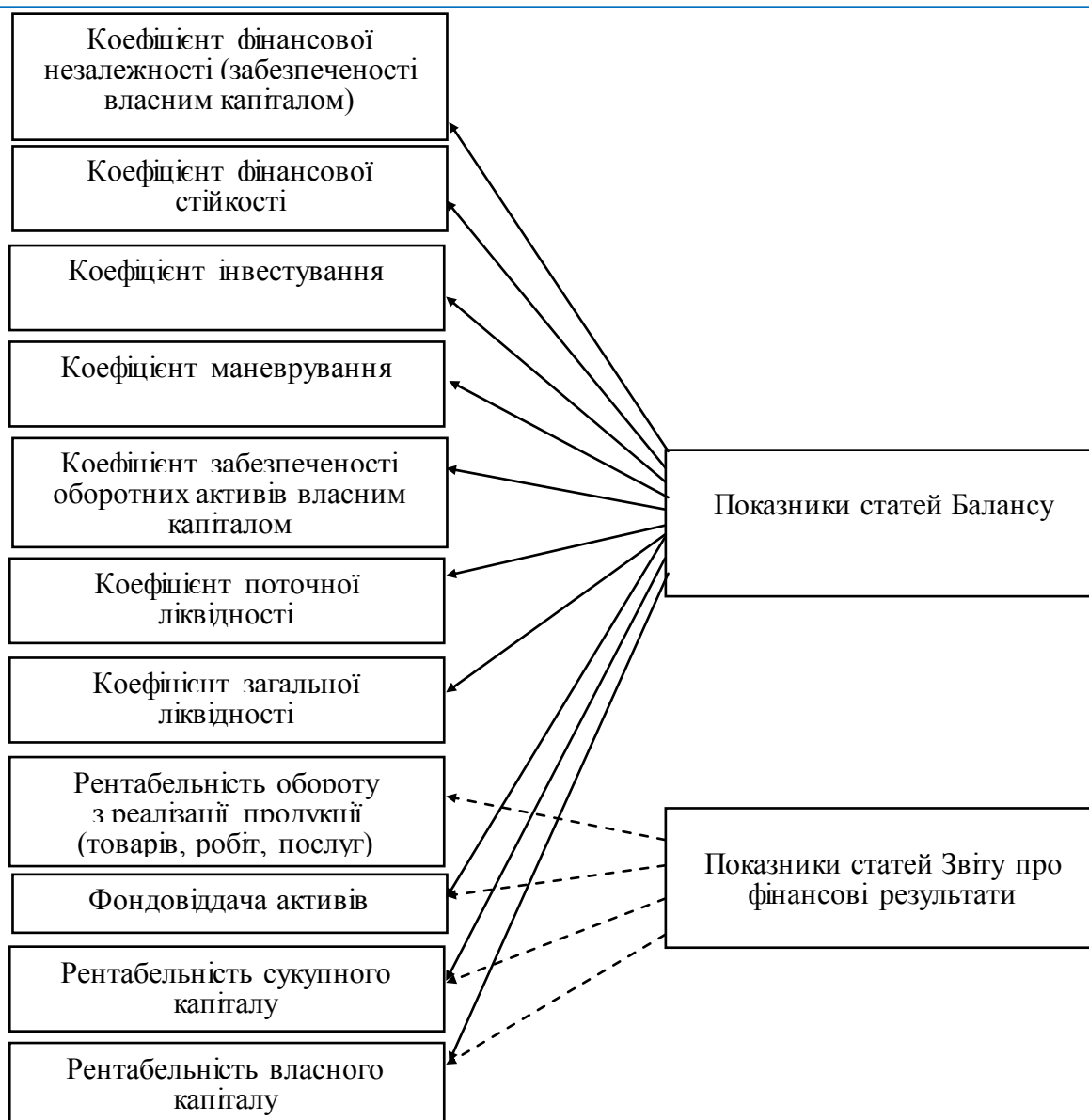

Рисунок 1 – Взаємозв'язок основних показників оцінки фінансового стану підприємства з формами фінансової звітності

Джерело: сформовано автором з використанням даних [2; 4, с. 267].

Отже, для ефективного аналізу дуже важливим є додержання бухгалтером при складанні фінансової звітності принципів достовірності і правильності заповнення по всіх показниках. Результатом проведення аналізу за показниками фінансової звітності має бути виявлення позитивних чинників впливу на досягнення певних результатів (для створення умов щодо їх посилення) та негативних факторів (для виявлення можливостей мінімізації їх впливу). Дані аналізу надають глибоке розуміння сутності господарських процесів з точки зору їх впливу на досягнення підприємством його цілей на тактичному й стратегічному рівнях, що дозволяє приймати ефективні управлінські рішення та оперативно вносити корективи в діяльність підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 06.04.2023).
2. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0005626-06#Text> (дата звернення: 06.04.2023).
3. Сторожук Т. М. Подання та оприлюднення фінансової звітності: національні та міжнародні вимоги. *Ефективна економіка*. 2017. № 5. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5572> (дата звернення: 06.04.2023).
4. Подейко І. О., Радіонова Н. Й. Організаційні засади аудиту фінансової звітності підприємства. *Домінанти соціально-економічного розвитку України в умовах інноваційного типу прогресу* : збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених, м. Київ, 25 березня 2021 р. / упор. О. В. Ольшанська. Київ : КНУТД, 2021. С. 266–268.